

Petra Božanić
Split

IN MEMORIAM

Diana Stolac (Zagreb, 1956. – Rijeka, 2025.)

Diana Stolac, istaknuta hrvatska jezikoslovka i filologinja, umirovljena sveučilišna profesorica Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci te dugogodišnja suradnica Instituta za hrvatski jezik i Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu preminula je 23. studenoga 2025. u Rijeci, u 69. godini života, nakon kratke i teške bolesti.

Rođena je 26. siječnja 1956. u Zagrebu, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Svoj je akademski put započela na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1979. diplomiravši južnoslavenske jezike i književnosti te opću lingvistiku. Na tom je fakultetu također magistrirala 1988. s temom *Sintaksa genitiva u jeziku Tituša Brezovačkoga*, a potom i doktorirala 1995. obranivši disertaciju *Padežni sustav u jeziku Tituša Brezovačkog (sintaktostilistički nacrt)*. Gotovo simbolično, tim se temama vratila u svojoj posljednjoj knjizi objavljenoj za života, *Starokajkavske studije* (2023.). Od 1980. bila je stručnom suradnicom u Komisiji za međunarodnu kulturnu suradnju Ministarstva kulture, a iste je godine započela suradnju s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Pragu u svojstvu lektora. Godine 1982. postaje asistenticom na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci, gdje 2011. stječe status redovitoga profesora u trajnome zvanju, prije čega je u zvanje docenta birana 1997., izvanrednoga profesora 2001., a redovitoga profesora 2006. U mirovinu odlazi 2021., nakon četiriju desetljeća iznimno bogate karijere, prilikom čega joj je uručena Povelja Filozofskoga fakulteta u Rijeci za sveukupan znanstveni i nastavni rad, izniman doprinos filologiji, širenje ugleda Fakulteta te sveukupno promicanje humanističke misli. Godine 2022. Sveučilište u Rijeci dodjeljuje joj znanstvenonastavno zvanje *professor emeritus*. Njezin je nastavni rad bio posvećen jeziko-

slovnim kolegijima iz povijesti hrvatskoga jezika, sintakse hrvatskoga standardnog jezika i sociolingvistike. Mentorirala je četrdeset ocjenskih radova, od čega pet doktorskih radova, jedan magistarski rad, trideset diplomskih radova i četiri završna rada. Obnašala je funkciju predstojnice Katedre za hrvatski jezik te pročelnice Odsjeka za kroatistiku. Bila je voditeljicom Centra za jezična istraživanja Filozofskoga fakulteta u Rijeci, doktorskoga studija *Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika*, članicom Matičnoga odbora za filologiju i predstavnicom Nezavisnoga sindikata znanosti i visokoga obrazovanja. Svoj je stručni angažman također iskazala aktivnim članstvom u Matici hrvatskoj, Hrvatskome društvu za primijenjenu lingvistiku, Hrvatskome filološkom društvu i Društvu profesora hrvatskoga jezika te višedesetljetnim sudjelovanjem u uredništvu znanstvenoga časopisa *Fluminensia*.

Znanstvena je aktivnost Diane Stolac doista impresivna. Objavila je sedam knjiga: *Hrvatsko pomorsko nazivlje* (1998.), *Riječki filološki portreti* (2006.), *Jezik reklama* (s Anastazijom Vlastelić, 2014.), *Šime Starčević: od riči do Ričoslovja* (s Vesnom Grahovac-Pražić, 2015.), *Riječki jezični krajolik / A Linguistic Landscape of Rijeka* (s Jimom Hlavačem, 2021.), *Riječki filološki portreti 2* (2022.), *Starokajkavske studije* (2023.). Napomenimo da je monografija *Riječki jezični krajolik* objavljena 2022. i na talijanskome jeziku pod naslovom *Il paesaggio linguistico Fiumano*. S Josipom Luzerom uredila je i bila jednim od autora rječnika *Hrvatsko brodstrojarsko nazivlje* (2015.). Sudjelovala je na više od stotinu znanstvenih skupova te je objavila stotinu i pedeset znanstvenih radova. Potpisala je, samostalno ili u suautorstvu, i mnoge uredničke knjige, među kojima izdvajamo zbornike radova međunarodnih znanstvenih skupova Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku i *Riječki filološki dani*, na kojima je također sudjelovala kao članica organizacijskih i programskih odbora. Bila je nositeljicom pet znanstvenih projekata, a na njih je deset bila suradnicom. K tomu, bila je članicom autorskoga tima edicije *Povijest hrvatskoga jezika* (2009. – 2019.), za što je nagrađena Nagradom Grada Zagreba. O njezinu međunarodnome ugledu svjedoči priznanje koje je primila u Slovačkoj 2018., a riječ je o Zahvalnici rektora Sveučilišta Mateja Bela u Banskjoj Bystrici. Uza sve navedeno, Diana Stolac svesrdno je promovirala hrvatski jezik i jezikoslovlje u mnogim javnim predavanjima, kulturnim tribinama te medijskim istupima u zemlji i inozemstvu. U njezinu čast 2022., u izdanju Filozofskoga fakulteta u Rijeci, objavljen je zbornik radova *Širinom filološke misli*, koji su uredile Anastazija Vlastelić i Borana Morić-Mohorovičić.

Odlaskom profesorice Diane Stolac hrvatska je akademska zajednica izgubila jednu od svojih najposvećenijih i najučenijih znanstvenica, koja je gotovo pola stoljeća predvodila jezikoslovna istraživanja u Hrvatskoj i šire postavši nenadmašnim autoritetom, posebno u području povijesti hrvatskoga jezika. Njezina neiscrpna znanstvena znatiželja, izvanredna stručnost te nesebična podrška kole-

gama i studentima ostavili su neizbrisiv trag na mnoge generacije koje su imale čast upoznati je i surađivati s njome. Mnogima je upravo ona bila prvi i presudni poticaj da se posvete jezikoslovlju.

Osim iznimno bogata i plodna opusa, Diana Stolac ostavlja iza sebe profesionalni i ljudski uzor koji se ogleda u predanosti znanosti, vedrini duha te neumornoj volji za promicanjem hrvatskoga jezika i humanističke misli. Podsjetnik je to da se istinska znanstvena veličina mjeri ne samo ostvarenim rezultatima nego i svjetlom koje ostavlja u drugima kao poticaj izvrsnosti. Svjetlo će Diane Stolac, uvjereni smo, i dalje biti snagom i nadahnućem budućim jezikoslovcima i filolozima jer njezina će djela, kao i sjećanja svih koji su je poznavali, nastaviti svjedočiti o njezinoj veličini.

S dubokom tugom, iznimnim poštovanjem i neizmjernom zahvalnošću ovim se putem opraštamo od uvažene i drage profesorice.